

LTO Noord afdeling Groot Waterland per adres J. Oskam Purmerland 41 1451 MD Purmerland
0619322102

Datum 31 januari 2018

Betreft reactie op concept.

Geachte mevrouw Bromet

Als belangenorganisatie voor de landbouw in het veengebied van Waterland stemmen wij in met de reactie van LTO zoals eerder ingediend bij deze consultatie.

Graag willen wij nog op een paar puntjes wijzen in de nota.

Wij vinden het jammer dat er geen opgaaft wordt gedaan van de totale oppervlakte veen in Nederland. Wel wordt 7 mln ton Co2 genoemd en een gemiddelde uitstoot van 30 ton per hectare. Dit komt neer op 233.000 hectare. Uit het staatje waar het waterschap is uitgewerkt komt het op ongeveer 170.000 hectare grasland. Kennelijk stoot dus de overblijvende 60.000 hectare water en natuur heel veel uit.

Genoemd wordt een bodemdaling van gemiddeld 8 mm per jaar. Uit de gegevens op www.bodemdaling.nl komt dit niet naar voren. U geeft geen bronvermelding dus ik neem aan dat de 8 mm niet klopt. Het komt in ieder geval niet overeen met de wetenschappelijke metingen. Verder valt op bij deze site dat de bodemdaling in vnatte natuur gebieden zoals Varkensland en Ilperveld (nabij Watergang) een iets hogere daling hebben. Alles rond de 2 a 3 mm. Deze bodemdaling is ook het uitgangspunt voor de 10 jaarlijkse aanpassing peil bij het waterschaap HHNK. 2 mm in natuur. 3 mm in overgangsgebied en 4 mm in droge gebieden per jaar indien nodig.

U drukt een staatje over de kosten effectiviteit van maatregelen binnen het klimaat akkoord af. Zoals u zelf concludeert is daar drukdrainage een zeer kosten effectieve maatregel die ook zelfs in de beperkte mate als voorgesteld bij de klimaattafel een behoorlijk effect zou kunnen hebben. Er is nog geen sluitend bewijs geleverd dat de maatregel niet effectief is. Nader onderzoek is uiteraard wel gewenst. Vervolgens zet u de het als maatregel zonder veel argumentatie in de ijskast omdat het de biodiversiteit niet zou bevorderen of een andere reden. Waar bent u nu mee bezig? Zoals ook in de

reactie van LTO genoemd is het storend dat de eenmalige investering voor onderwaterdrainage als jaarlijks last wordt opgevoerd. (euro 2500).

Vervolgens een plaatje wat uitgaat van nul bodemdaling bij totale vernatting. Hier heeft u grote resultaten bij gezet maar vergeten de onderbouwing te leveren uit grootschalige praktijk proeven. Ook is niet duidelijk wat de weg ernaar toe betekent in relatie tot uitstoot van CO2 (die u klimaatgas noemt en dus de tijdelijke of definitieve vorming van moerasgassen inclusief voor de rest wel meeneemt)

Vervolgens een verhaal met wel de bronvermelding van afname biodiversiteit maar niet de bron van de factoren die u noemt zoals drooglegging, bemesting en hogere veebezetting. Het frappante van dit verhaal is dat in het zelfde dorp als waar de toelichting is gegeven in 2019, Broek in Waterland, in 1963 door de toenmalige minister van CLM de aftrap werd gegeven voor het Waardevolle Cultuur Landschap Waterland. Bij deze presentatie is een boekje uitgegeven door Staats Bos Beheer met een volledige beschrijving van de biodiversiteit van de natuurgebieden en daarbuiten in Waterland. Het bijzondere geval doet zich voor dat heden ten dage de kraamkamer voor de natuur het Varkensland (met altijd hoog water om de meeste percelen, een lage veebezetting, weinig bemesting en lage productie door de afgelopen 55 jaar) vrijwel dezelfde achteruitgang vertoont. Ook hier komt de otter niet meer voor, zijn de weidevogels gedecimeerd en een aantal planten verdwenen.

Wij als belangenbehartiger van het gebied met zijn open karakter, koeien in de wei, toeristisch uitloopegebied, bijzondere biodiversiteit maar vooral krachtige toekomstbestendige ondernemers met vooral melkvee willen voor de kernwaarden gaan.

Wij zijn daarom blij dat u langjarig onderzoek naar bodemdaling wilt stimuleren. Wij zijn wel bezorgd over de manier waarop gecommuniceerd wordt. Fabels als feiten met verstrekkende gevolgen gepresenteerd. Bestaanszekerheid van een taaie groep ondernemers in de melkveehouderij in twijfel trekken. Een groep ondernemers die zich al eeuwenlang aanpast aan de omgeving en die ook met eigen handen gemaakt heeft. Veel van bovenaf in plaats van participatie.

Graag worden wij gezien als een economisch belangrijke groep die behalve de productie van zuivel ook zorgt voor het goedkoop onderhouden van landschap en natuur. En zo willen we ook in gesprek blijven met elkaar. Geen oude schoenen weggooiën voor dat je op nieuwe kunt lopen.

Waren we in 1963 bang om parkwachter te worden er is nu de angst om verzopen te worden.

Met vriendelijke groet Johan Oskam

Het genoemde boekje is

Natuur en Landschap in Waterland door J.G.R. Wartena en uitgeven door SBB. Bij belangstelling kan ik een aantal PDF files zenden van dit boek.